

İlgili Kanun / Madde
1086.S.HUMK/194

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2010/6783
Karar No. 2010/9122
Tarihi: 28.09.2010

● **DERDESTLİK İTİRAZI**

ÖZETİ: Derdestlik ilk itirazının kabulü için;
1- Aynı davanın iki kere açılmış olması,
2-Birinci davanın görülmekte olması,
3-Birinci dava ile ikinci davanın taraflarının,
konusunun, müddeabihlerinin ve dava sebeplerinin
aynı olması ve derdestlik itirazının ikinci açılan
davada ilk itiraz olarak ileri sürülmesi gerekir.

DAVA: Davacı, davalı işveren nezdinde en az 4 yıl çalıştığının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmesi ve davalılardan Besim Kavak ile Göznur Optik vekilince de duruşma talep edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi B.Mustafa Şimşek tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan ve temyiz konusu hükme ilişkin dava, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 435/2. maddesinde sayılı ve sınırlı olarak gösterilen hallerden hiçbirine uymadığından Yargıtay incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına ilişkin isteğin reddine karar verildikten sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici nedenlere verilen kararın bozma kararına uygun olmasına göre davalı Sosyal Güvenlik Kurumu ile Göz nur Optik Tic. ve San. Ltd. Şti.' nin tüm davalı Besim Kavak'ın aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki diğer temyiz itirazlarının reddine,

2-Dava, davacının davalı işverenlere ait işyerinde askerlik hizmetini yaptığı süreler dışında 01.01.1993 15.11.1998 ve 01.06.2000-25.07.2001 tarihleri arasında hizmet akdi ile çalıştığının tespiti istemine ilişkindir.

Yerel mahkemece davanın kabulüne ilişkin ilk karar, Dairemizin 18.04.2006 gün ve 2005/13979E ve 2006/405İK sayılı kararı ile "Duruşmanın saatinden önce yapılarak davalıların savunma hakkının kısıtlandığı, davalılardan Besim Kavak'ın derdestlik ilk itirazının gerekçeden yoksun biçimde reddolunduğu ve noksan araştırma ve soruşturma ile hizmet tespitine karar verildiğinden bahisle bozulmasına karar verilmiştir.

Yerel Mahkemece Dairemiz bozma kararma uyularak yapılan yargılama sonunda davacının davalılara ait işyerinde 01.01.1993-15.11.1998 ve 01.06.2000-25.07.2001 tarihleri arasında kalan sürede hizmet akdi ile çalıştığının tespitine karar verilmiş ve bu karar süresinde davalılar avukatlarınca temyiz edilmiştir.

Davalı Besim Kavak tarafından yasal süresi içerisinde Anamur Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/283E sayılı dosyasında aynı taraflar arasında görülmekte olan bir hizmet tespiti davası bulunduğundan bahisle derdestlik ilk itirazında bulunduğu uyuşmazlık konusu değildir. Uyuşmazlık derdest bir dava bulunup bulunmadığına ilişkindir. Yerel mahkemece 25.04.2007 tarihli duruşmada tarafların farklı olmasından dolayı derdestlik itirazının reddine karar verilmişse de varılan bu sonuç hatalı olmuştur.

Uyuşmazlığın yasal dayanağını oluşturan Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 187/4. maddesinde; derdestlik itirazının ilk itirazlardan olduğu, 194. maddesinde ise, "Aynı davanın diğer mahkemede derdesti rüyet olduğuna müstenit itirazatı iptidaîyenin kabulü halinde davanın ikame edilmemiş addolunur," hükümleri düzenlenmiştir.

Derdestlik ilk itirazının kabulü için;

1- Aynı davanın iki kere açılmış olması,

2-Birinci davanın görülmekte olması,

3-Birinci dava ile ikinci davanın taraflarının, konusunun, müddeabihlerinin ve dava sebeplerinin aynı olması ve derdestlik itirazının ikinci açılan davada ilk itiraz olarak ileri sürülmesi gerekir.

Somut olayda, Anamur Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/283E sayılı dosyasında 11.07.2005 tarihinde askerlik hizmetini yaptığı süreler dışında 01.01.1993-15.11.1998 ve 01.06.2000-25.07.2001 tarihleri arasında kalan sürede hizmet akdi ile çalıştığının tespiti istemi ile dava açıldığı, bilahare aynı taleplerle aynı davalıya yönelik olarak 03.08.2005 tarihinde temyiz incelemesine konu davanın açıldığı ve davalı Besim Kavak vekilinin 1 1.08.2005 tarihli dilekçesi ile derdestlik ilk itirazında bulunduğu, yargılama sırasında davalı Kurumun ve şirketin davaya katılması suretiyle yargılamanın sürdürüldüğü dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Her iki davanın da sebeplerinin, konusunun ve dava dilekçesine göre taraflarının aynı olduğu açık ve seçiktir, ikinci açılan davada derdestlik itirazından sonra Kurumun ve Göz nur Optik Limitet Şirketinin davaya dâhil edilmeleri davanın taraflarını farklı kılmaz.

Öte yandan derdestlik itirazına konu teşkil eden Anamur Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/283E sayılı dosyasında 15.09.2006 gün ve 2005/283E, 2006/290K sayılı ilamla davalı Besim Kavak aleyhine açılan davanın husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilerek bu karar kesinleşmiş olması, ikinci davanın açıldığı ve derdestlik itirazının yapıldığı tarihler dikkate alındığında derdestlik ilk itirazını ortadan kaldırır nitelikte değildir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgulara aykırı biçimde davalı Besim Kavak'a yönelik davanın derdestlik nedeniyle açılmamış sayılmasına karar verilmek gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Kabul ve uygulamaya göre de Anamur Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/283E sayılı dosyasında 15.09.2006 gün ve 2005/283E, 2006/290K sayılı ilamla davalı Besim Kavak aleyhine aynı konuda açılan davanın husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilerek bu kararın kesinleşmiş olduğu göz ardı edilerek, davalı Besim Kavak bakımından da hizmet tespiti isteminin kabulü hatalı olmuştur.

O halde davalı Besim Kavak avukatının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 28.09.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.